

Dosarul nr. 2rac-200/21

Prima instanță: Judecătoria Taraclia, Judecător - S. Uzun

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat, Judecători - Ș.Starciuc, L.Caraianu, G.Colev

DECIZIE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecători

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de SRL “Elecromontaj Prim”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL “Elecromontaj Prim” către ÎCS “Bulgari Winery” SRL cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021, prin care s-a casat hotărârea Judecătoria Taraclia din 24 august 2015 și s-a emis o nouă hotărâre, de respingere a acțiunii

c o n s t a t ă:

La 09 iunie 2015, SRL “Electromontaj Prim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS “Bulgari Winery” SRL cu privire la încasarea datoriei în sumă de 240351,88 lei, a penalității în sumă de 18987,65 lei, și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din suma de 7780,18 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 03 noiembrie 2014, a încheiat cu ÎCS “Bulgari Winery” SRL contractul de antrepriză nr. 34, prin care s-a obligat să presteze servicii în domeniul de electromontare la secția de producere a vinului spumant din or. Tvardița, r-ul Taraclia, la costul de 534859,29 lei, iar ÎCS “Bulgari Winery” SRL s-a obligat să recepționeze lucrările prestate și să le achite.

După recepționarea fiecărei etape a lucrărilor prestate, de către părți au fost semnate acte de îndeplinire a lucrărilor și anume: - pentru luna noiembrie 2014 în sumă de 129377,56 lei, conform facturii nr. FB6913728 din 28 noiembrie 2014; - pentru luna decembrie 2014 în sumă de 118011,10 lei, conform facturii nr. FB6913731 din 30 decembrie 2014; - pentru luna februarie 2015 în sumă de 240351,88 lei, care însă nu a fost achitată de ÎCS “Bulgari Winery” SRL.

La 31 martie 2015, în adresa ÎCS “Bulgari Winery” SRL, a fost expediată cererea prealabilă, prin care s-a solicitat achitarea sumei datorate până la 15 aprilie 2015, însă această solicitare nu a fost executată.

Prin hotărârea Judecătorei Taraclia din 24 august 2015, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SRL “Electromontaj Prim”.

S-au încasat de la ÎCS “Bulgari Winery” SRL în beneficiul SRL “Electromontaj Prim”, sumele de: - 240351,88 lei, cu titlu de datorie; - 18987,65 lei cu titlu de penalitate; - 7780,18 lei, cu titlu de cheltuieli pentru plata taxei de stat și 5000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 28 ianuarie 2016, s-a admis apelul declarat de ÎCS “Bulgari Winery” SRL, s-a casat hotărârea Judecătorei Taraclia din 24 august 2015 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea SRL “Electromontaj Prim”. S-a încasat de la SRL “Electromontaj Prim” în beneficiul ÎCS “Bulgari Winery” SRL, cheltuielile de judecată în sumă de 5835,14 lei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 octombrie 2016, s-a admis recursul declarat de SRL “Electromontaj Prim” și s-a casat decizia Curții de Apel Cahul din 28 ianuarie 2016, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet judecată.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 07 iunie 2017, s-a respins apelul declarat de ÎCS “Bulgari Winery” SRL.

S-a menținut hotărârea Judecătorei Taraclia din 24 august 2015, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL “Electromontaj Prim” către ÎCS “Bulgari Winery” SRL, cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

S-a respins cererea SRL “Electromontaj Prim” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 63941 lei.

S-au încasat de la ÎCS “Bulgari Winery” SRL în beneficiul SRL “Electromontaj Prim” cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 lei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 noiembrie 2017, s-a admis recursul declarat de ÎCS “Bulgari Winery” SRL și s-a casat decizia Curții de Apel Cahul din 07 iunie 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet judecată.

Potrivit încheierii Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2017, s-a admis demersul președintelui Curții de Apel Cahul, cu privire la strămutarea cauzei civile la o altă instanță egală în grad și, respectiv, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL “Electromontaj Prim” către ÎCS “Bulgari Winery” SRL, cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată, a fost strămutată pentru examinare în ordine de apel, la Curtea de Apel Comrat.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021, s-a admis apelul declarat de ÎCS “Bulgari Winery” SRL.

S-a casat hotărârea Judecătorei Taraclia din 24 august 2015, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL “Electromontaj Prim” către ÎCS “Bulgari Winery” SRL, cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-au respins ca neîntemeiate, pretențiile SRL “Electromontaj Prim” cu privire la încasarea de la ÎCS “Bulgari Winery” SRL a datoriei în baza contractului de antrepriză nr. 34 din 03 noiembrie 2014, în sumă de 240351, 88 lei, a penalității în sumă de 18987, 55 lei, a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în mărime de 7780, 18 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

S-au respins ca neîntemeiate pretențiile SRL “Electromontaj Prim” cu privire la încasarea de la ÎCS “Bulgari Winery” SRL a dobânzii de întârziere, pentru

perioada 24 august 2015 - 24 noiembrie 2020, în sumă de 176776,48 lei, și a cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 5304 lei.

S-au încasat de la SRL "Elecromontaj Prim" în beneficiul ÎCS "Bulgari Winery" SRL suma de 9725,19 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel și a cererii de recurs, și suma de 370 lei, cu titlu de cheltuieli legate de achitarea serviciilor de transport ale expertului.

S-au respins ca neîntemeiate pretențiile ÎCS "Bulgari Winery" SRL, cu privire la încasarea de la SRL "Elecromontaj Prim" a cheltuielilor suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 287,56 lei, a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei și pentru transport în mărime de 12970 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, contractul de antrepriză nr. 34 din 03 noiembrie 2014, a intrat în vigoare pe 03 noiembrie 2014 și a fost valabil până la îndeplinirea obligațiilor de către SRL "Electromontaj Prim" din momentul primirii avansului, adică 30 de zile lucrătoare.

De asemenea, instanța de apel a remarcat faptul că, potrivit actului de lucrări efectuate pentru luna noiembrie 2014 și facturii fiscale seria FB6913728 din 28 noiembrie 2014, semnate de părțile contractante, SRL "Electromontaj Prim" a efectuat lucrări în valoare de 129377,56 lei, conform actului de lucrări efectuate pentru luna decembrie 2014 și facturii fiscale seria FB6913731 din 30 decembrie 2014, SRL "Electromontaj Prim" a efectuat lucrări în valoare de 118011,10 lei, iar potrivit devizului întocmit și semnat între ÎCS "Bulgari Winery" SRL și SRL "Electromontaj Prim", rezultă că ultima a efectuat lucrări de electromontaj în secția vinurilor spumante și gazoase a uzinei ÎCS "Bulgari Wineiy" SRL în valoare de 534859,29 lei.

Astfel, Curtea de apel a constatat că, SRL "Electromontaj Prim" și-a onorat obligațiunile contractuale stabilite la pct. 3.1 din contract, în decursul lunilor noiembrie 2014 - decembrie 2014, iar lucrările efectuate în luna februarie 2015, adică după încheierea contractului de antrepriză, nu-i sunt imputabile ÎCS "Bulgari Winery" SRL.

Făcând referire la actele de efectuare a lucrărilor pentru lunile noiembrie 2014, decembrie 2014 și februarie 2015, instanța de apel a menționat că acestea nu coincid cu volumul de lucrări și materiale indicate în devizul de cheltuieli.

În context, instanța de apel a menționat că, SRL "Electromontaj Prim", nu a informat-o pe ÎCS "Bulgari Winery" SRL despre prelungirea relațiilor contractuale și necesitatea efectuării lucrărilor în 2015 sau efectuarea incompletă a lucrărilor din 2014 și nu a prezentat probe concludente și pertinente, referitor la prelungirea efectelor contractului de antrepriză nr. 34 din 03 noiembrie 2014, în legătură cu neexecutarea deplină a lucrărilor.

Suplimentar, Curtea de apel a remarcat că facturile fiscale și actul de lucrări efectuate în februarie 2015, nu confirmă folosirea materialelor indicate în acte, la secția de producere a vinului spumant din or. Tvardița, r-ul Taraclia. Totodată, actul din februarie 2015, nu a fost semnat de ÎCS "Bulgari Winery" SRL.

Cu referire la indicațiile Curții Supreme de Justiție, în decizia din 08 noiembrie 2017, instanța de apel a conchis că raportul de expertiză judiciară nr. 2495-251 din 26 octombrie 2020, nu a confirmat faptul că în luna februarie 2015, SRL "Electromontaj Prim" a efectuat lucrări de electromontaj la ÎCS "Bulgari Winery" SRL.

În raport cu pretențiile SRL "Electromontaj Prim" cu privire la încasarea

dobânzii de întârziere pentru perioada 24 august 2015 – 24 noiembrie 2020, în sumă de 176776,48 lei, instanța a considerat necesară respingerea acestora, pe motiv că pretențiile de bază au fost respinse.

La 28 iunie 2021, SRL “Electromontaj Prim” a depus cerere de recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021 și menținerea hotărârii Judecătoriei Taraclia din 24 august 2015.

Totodată, a solicitat admiterea cererii de majorare a pretențiilor din acțiune, în partea încasării de la ÎCS “Bulgari Winery” SRL a sumei de 176776, 48 lei, cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 24 august 2015 – 24 noiembrie 2020) și a sumei de 5304 lei, cu titlu de taxa de stat, și obligarea ÎCS “Bulgari Winery” SRL de a achita taxa de stat pentru examinarea cererii de recurs în urma emiterii Deciziei Curții Supreme de Justiție din 12 octombrie 2016, și taxa de stat achitată în urma examinării prezentei cereri de recurs.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele de fapt și normele de drept indicate în cererea de chemare în judecată și elucidate anterior de către instanțele de judecată, s-a invocat că instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat eronat normele legale.

Conform art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021, a fost recepționată de SRL “Electromontaj Prim”, la 03 iunie 2021. (f.d.47, vol.IV)

Astfel, în conformitate cu art.434 din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit constată că cererea de recurs depusă de SRL “Electromontaj Prim”, la 28 iunie 2021, este în termen. (f.d.64 vol.IV)

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 octombrie 2021, recursul declarat de SRL “Electromontaj Prim” împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021, a fost considerat admisibil și reținut pentru examinare în Colegiul lărgit.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma normelor de drept material și procedural aplicabile cazului dat și în coroborare cu materialele din dosar și argumentele invocate de recurentă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de SRL “Electromontaj Prim”, va casa parțial decizia Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021 și va menține hotărârea Judecătoriei Taraclia din 24 august 2015, din următoarele considerente.

În drept, conform art. 666 din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 725 din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), contractul trebuie interpretat pe principiile buneii credințe. Contractul se interpretează după intenția comună a părților, fără a se limita la sensul literar al termenilor utilizați.

Conform art.946 alin.(1) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit.

Potrivit art.966 alin.(1) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), după recepționarea lucrării, clientul este obligat să plătească retribuiția convenită de părți, dacă legislația sau contractul nu prevăd plata în rate, sau în alt mod.

Suplimentar, potrivit principiului forței obligatorii a contractului, contractul valabil încheiat are putere de lege între părțile contractante, iar pornind de la acest deziderat părțile contractante urmează să se ghideze de conduitele reciproc stabilite și inserate în contract.

Cu referire la acțiunea în timp a acordului de voință între ÎCS “Bulgari Winery” SRL și SRL “Electromontaj Prim”, din perspectiva clauzelor contractului de antrepriză nr. 34 din 03 noiembrie 2014, Colegiul lărgit remarcă faptul că, potrivit pct. 3.1 din contract, SRL “Electromontaj Prim” s-a obligat să îndeplinească lucrările, în termen de 30 de zile lucrătoare începând cu data recepționării avansului în sumă de 70000 lei, iar potrivit pct. 4.3 din contract, lucrările de electromontare urmau să fie inițiate după scurgerea a 5 zile de la momentul semnării actului de primire a comenzii de efectuare a lucrărilor și recepționării avansului menționat.

Astfel, se constată că, deși contractul de antrepriză a intrat în vigoare la momentul semnării acestuia, executarea propriu-zisă a lucrărilor de electromontare urma să înceapă după expirarea a 5 zile de la momentul semnării de către SRL “Electromontaj Prim” a actului de transmitere a volumului de lucru prestabilit precum și trecerea în contul primei a avansului în mărime de 70000 lei.

În continuare, Colegiul lărgit consideră neîntemeiate concluziile ÎCS “Bulgari Winery” SRL, preluate de instanța de apel, potrivit cărora, după expirarea termenului de 30 de zile calculate din data semnării contractului și achitării arvunei, lucrările de electromontare executate de SRL “Electromontaj Prim”, nu se consideră ca parte integrantă a contractului de antrepriză și nu urmează a fi achitate de către ÎCS “Bulgari Winery” SRL, deoarece, conform art.694 alin.(1) din Codul civil, tăcerea și inacțiunea nu valorează acceptarea dacă, din lege, din practica stabilită între părți și din uzanțe nu reiese altfel.

La caz, conform pct.4.5 din contractul de antrepriză, termenul verificării de către ÎCS “Bulgari Winery” SRL a actului lucrărilor efectuate de SRL “Electromontaj Prim” constituie 72 de ore. În cazul în care ÎCS “Bulgari Winery” SRL nu semnează actul nominalizat în termen sau nu prezintă refuzul motivat de a-l semna, se va considera că a acceptat tacit și, respectiv, înregistrează reținere la plata pentru lucrările efectuate.

În așa mod, luând în considerație faptul că, actul de executare a lucrărilor de instalații electrice în secția de producere a vinului spumant a fabricii ÎCS “Bulgari Winery” SRL, pentru luna februarie 2015 în quantum de 240351,88 lei, a fost expediat în adresa ÎCS “Bulgari Winery” SRL la 13 martie 2015 (recepționat la 14 martie 2015 – f.d.20-21, vol.I), însă nu a fost semnat fără un refuz motivat, se consideră acceptat tacit, producând efectele juridice corespunzătoare.

Totodată, concluzia instanței de apel referitor la acest aspect, este considerată a fi una irelevantă și deplasată de clauzele din contractul de antrepriză, care, de altfel, au fost formulate într-o manieră clară și în corespundere cu dispoziția

art.694 alin.(1) din Codul civil, instanța de apel distorsionând discreția părților contractante și sensul autentic al clauzei.

Colegiul lărgit consideră lipsită de suport concluzia instanței de apel, remarcată de ÎCS “Bulgari Winery” SRL, cu referire la limitele termenului în care SRL “Electromontaj Prim” urma să execute lucrările de electromontare și că, după expirarea acestuia, între părți urma să fie încheiat un acord de prelungire a termenului de executare a lucrărilor, fiindcă dacă s-ar interpreta mot-a-mot dispozițiile pct. 3.1 din contract, lucrările de electromontare urmau a fi începute la data recepționării avansului și, respectiv, finalizate la 04 decembrie 2014.

Însă, după cum reiese din materialele cauzei, conform facturii nr. FB6913731 din 30 decembrie 2014 în sumă de 118011,10 lei, ÎCS “Bulgari Winery” SRL a recepționat lucrările conform actului de primire-predare din decembrie 2014, adică, după presupusa expirare a termenului de acționare a contractului de antrepriză, fapt care demonstrează acceptarea de către ÎCS “Bulgari Winery” SRL a extinderii termenului valabilității contractului de antrepriză și a lucrărilor efectuate conform acestuia, după termenul de 30 zile preconizat inițial.

În același sens, continuarea executării de către SRL “Electromontaj Prim” a condițiilor contractului de antrepriză nr.34 din 03 noiembrie 2014, este stabilită prin prisma efectelor ordinului nr. 01 din 03 februarie 2015, prin care a fost prelungită deplasarea lucrătorilor V. Guțu și G.Danila în or. Tvardița, pentru perioada 03 februarie 2015 - 17 februarie 2015, semnate de altfel și de ÎCS “Bulgari Winery” SRL. (f.d.63-64, vol.I)

Suplimentar, potrivit pct. 9.1 din contractul de antrepriză nr.34 din 03 noiembrie 2014, acesta intră în vigoare din momentul semnării lui de către părți și este valabil până la executarea deplină a obligațiilor corelative a părților, sau în cazul notificării de către una dintre părți a intenției sale de a înceta relațiile contractuale.

La caz, este de reiterat că, potrivit materialelor cauzei, lucrările de electromontare au continuat și în luna februarie 2015, iar deși ÎCS “Bulgari Winery” SRL a menționat că lucrările executate de SRL “Electromontaj Prim” constituie o majorare a sumei contractului, nu a manifestat intenția de a înceta relațiile contractuale, actul de executare a lucrărilor pentru luna februarie 2015, recepționat la 14 martie 2015, nefiind infirmat conform condițiilor contractuale.

Prin urmare, nu poate fi reținută concluzia ÎCS “Bulgari Winery” SRL, preluată și de instanța de apel că, de facto, SRL “Electromontaj Prim” a executat în volum deplin lucrările de instalații electrice în lunile noiembrie - decembrie a anului 2015, deoarece, din pct.9.1 al contractului se deduce că, încetarea efectelor contractului este determinată de executarea corelativă a obligațiilor părților contractante, antreprenorul SRL “Electromontaj Prim” fiind obligat să execute în volum deplin toate lucrările stabilite în contract, iar clientul ÎCS “Bulgari Winery” SRL fiind obligat să recepționeze lucrările executate și să achite retribuiția convenită.

De asemenea, nu pot fi admise argumentele ÎCS “Bulgari Winery” SRL că, lucrările de electromontare au fost executate în volum deplin în lunile noiembrie - decembrie 2014, deoarece, potrivit devizului de calcul, anexă a contractului nr.34 din 03 noiembrie 2014, rezultă că SRL “Electromontaj Prim” a achiziționat materiale necesare pentru lucrările de instalații electrice în secția de producere a vinului ÎCS “Bulgari Winery” SRL în sumă de 252724,43 lei și a executat lucrări în valoare de 247388,66 lei, pe când valoarea totală a contractului era de 534859,29 lei.

Mai mult ca atât, conform concluziilor din Raportul de expertiză nr.2495-2514 din 26 octombrie 2020 (f.d.135, vol.III):

- Volumul de lucrări de construcție-montaj, efectiv efectuat la obiectul expertizei - Combinatul de vinuri "Bulgari Winery" din r-ul Taraclia, s. Tvardița, str. Gagarin nr.1, corespund lucrărilor de construcție-montaj oglindite în procesele-verbale de finalizare a lucrărilor pentru luna februarie;

- Volumul de materiale și utilaj folosite pentru construcția rețelei electrice de iluminat la obiectul expertizei - Combinatul de vinuri "Bulgari Winery" din r-ul Taraclia, s. Tvardița, str. Gagarin nr.1, sunt oglindite în procesele-verbale de finalizare a lucrărilor pentru luna februarie;

- Volumul de materiale, utilaje și manoperă indicate în procesele-verbale de finalizare a lucrărilor pentru luna februarie, expres fac trimitere la Anexa nr.1 (deviz) la contractul nr.34 din 03 noiembrie 2014, încheiat între ÎCS "Bulgari Winery" SRL și SRL "Electromontaj Prim". Comparativ, volumul de materiale, utilaje și manoperă din devizul de cheltuieli cu procesul-verbal de executare a lucrărilor, nu poate fi totalmente identic, deoarece, devizul de cheltuieli este pe întreg volumul de lucrări pe obiectiv/construcție și este o valoare planificată, iar procesul-verbal este elaborat pe lucrări concrete/executate și este o valoare post-execuție.

Astfel, Colegiul lărgit desconsideră argumentele ÎCS "Bulgari Winery" SRL cu referire la divergența sumelor indicate în devizul de cheltuieli și celor indicate în actele întocmite de SRL "Electromontaj Prim", deoarece, potrivit pct. 1.1 din contractul de antrepriză nr. 34 din 03 noiembrie 2014, clientul s-a obligat să efectueze lucrările de electromontare inclusiv în temeiul documentației de proiect și a devizului de cheltuieli, iar depășirea esențială a devizului potrivit art. 949 din Codul civil nu constituie temei de respingere integrală a pretențiilor.

În context, nu pot fi reținute argumentele ÎCS "Bulgari Winery" SRL că, în luna februarie 2015, nu puteau fi executate lucrări de electromontare, în condițiile în care la 23 ianuarie 2015, secția de producere a vinului spumant a fost dată în exploatare, deoarece, actul de dare în exploatare din 23 ianuarie 2015, este unul de reglementare internă, întocmit și semnat de colaboratorii ÎCS "Bulgari Winery" SRL. (f.d.48, vol.I)

Procesul-verbal întocmit de laboratorul SRL "Vankisan" și raportul Serviciului protecție civilă și situații excepționale, Supravegherii de Stat asupra măsurilor antiincendiară, Departamentul Taraclia, ambele din 28 ianuarie 2015, de asemenea nu pot fi reținute pentru constatarea faptului de dare în exploatare a secției de producere, deoarece, în urma acestor acte nu a fost eliberat un aviz al Inspectoratului Energetic de Stat, or, art. 131 al Legii nr.1525 din 19.02.2008 cu privire la energetică reglementează că, Inspectoratul Energetic de Stat efectuează controlul asupra corespunderii instalațiilor energetice, noi sau reconstruite, ale consumatorilor cu normele de amenajare (NAIE) și alte documente normativ-tehnice (DNT) în vigoare și emite actele de dare în exploatare a acestor instalații.

Mai mult ca atât, circumstanțele descrise de ÎCS "Bulgari Winery" SRL și reținute de către instanța de apel, în acest sens, sunt în contradicție cu răspunsul nr.25/01-260 eliberat la 04 august 2015 de Inspectoratul Energetic de Stat, prin care se informează că în perioada anului 2015, ÎCS "Bulgari Winery" SRL nu a depus acte pentru eliberarea actului de dare în exploatare a secției de producere a vinului, iar în luna mai 2015 a fost efectuată examinarea planificată a instalației

electrice existentă, instalațiile electrice a secției noi de producere fiind la momentul dat în proces de reglare-recepție. (f.d.114, vol.I)

Ținând cont de cele expuse, Colegiul lărgit ajunge la concluzia că soluția primei instanțe cu privire la admiterea cererii de chemare în judecată depusă de SRL “Electromontaj Prim” și încasarea datoriei în baza contractului de antrepriză nr. 34 din 03 noiembrie 2014, în mărime de 240351,88 lei, este una întemeiată.

De asemenea, potrivit art. 602 alin.(1) și (2) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Conform art. 624 alin.(1) din Codul civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

La caz, potrivit pct.6.1 și 6.2 din contractul de antrepriză nr. 34 din 03 noiembrie 2014, pentru neexecutarea obligațiilor pe contract, părțile poartă răspundere în conformitate cu legislația RM. Partea, care nu a executat obligațiile sale, restituie celeilalte părți, toate cheltuielile. În cazul necorespunderii termenilor contractului de antrepriză clientul achită antreprenorului penalitatea în mărime 0,1% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, în opinia Colegiului lărgit, prima instanță întemeiat și legal a admis pretențiile SRL “Electromontaj Prim” cu privire la încasarea penalității în sumă de 18987,65 lei, conform calculului prezentat.

Subsecvent admiterii acțiunii respective, prin prisma prevederilor art.94 și 91 ale Codului de procedură civilă, este apreciată ca întemeiată și legală dispoziția primei instanțe, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Distinct de cele menționate, Colegiul lărgit remarcă faptul că în cererile de apel și de recurs, SRL “Electromontaj Prim” și-a majorat pretențiile din acțiunea inițială, solicitând astfel, încasarea dobânzii de întârziere în cuantum de 176776,48 lei, pentru perioada 24 august 2015 – 24 noiembrie 2020.

Referitor la acest aspect, este de menționat că potrivit art.442 alin.(1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Prin urmare, odată ce, în cadrul primei instanțe, SRL “Electromontaj Prim” nu a invocat pretenții cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, acestea nefiind obiect al examinării nici în instanța de apel, Colegiul lărgit constată că soluționarea pretențiilor date în instanța de recurs, este neîntemeiată și lipsită de temei legal.

Din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de SRL “Electromontaj Prim”, de a casa parțial decizia Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021, în partea respingerii pretențiilor SRL “Electromontaj Prim” cu privire la încasarea de la ÎCS “Bulgari Winery” SRL a datoriei în baza contractului de antrepriză nr. 34 din 03 noiembrie 2014, în sumă de 240351, 88 lei, a penalității în sumă de 18987, 55 lei, a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în mărime de 7780, 18 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei și a menține în acest sens, hotărârea Judecătorei

Taraclia, din 24 august 2015.

În rest, în partea respingerii pretențiilor SRL “Elecromontaj Prim” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, pentru perioada 24 august 2015 - 24 noiembrie 2020, în sumă de 176776,48 lei, decizia Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021, de a o menține.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de SRL “Elecromontaj Prim” împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL “Elecromontaj Prim” către ÎCS “Bulgari Winery” SRL cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021, în partea respingerii pretențiilor SRL “Elecromontaj Prim” cu privire la încasarea de la ÎCS “Bulgari Winery” SRL a datoriei în baza contractului de antrepriză nr. 34 din 03 noiembrie 2014, în sumă de 240351, 88 lei, a penalității în sumă de 18987, 55 lei, a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în mărime de 7780, 18 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei și se menține în acest sens, hotărârea Judecătoriei Taraclia, din 24 august 2015.

În rest, în partea respingerii pretențiilor SRL “Elecromontaj Prim” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, pentru perioada 24 august 2015 - 24 noiembrie 2020, în sumă de 176776,48 lei, decizia Curții de Apel Comrat din 08 aprilie 2021, se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecători

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Nina Vascan